

Handläggare
Gunweig Högberg
Telefon: 08-508 20 505

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Översyn av ersättningssystem inom hemtjänsten

Yttrande över remiss från Kommunstyrelsen, dnr 68/2012.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas som svar på remissen.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Kristina Goldring
Avdelningschef beställare

Sammanfattning

Ett nytt ersättningssystem för hemtjänsten föreslås införas från och med 2014-01-01. Förslaget innebär att timersättning ska tillämpas istället för dagens system som utgår ifrån ett nivåsystem.

Förvaltningen ser positivt på att ersättningssystemet för hemtjänsten ses över och blir tydligare. Förvaltningen delar stadsledningskontorets synpunkter gällande att det förslagna systemet med ersättning för utförd tid blir mer rättvist.

Det är också positivt att incitamenten för att den biståndsbedömda tiden utförs i sin helhet ökar särskilt då besluten till den enskilde även innehåller uppgift om biståndsbedömd tid. Det är också positivt att en fast ersättning för trygghetslarm föreslås införas.

En farhåga är dock att systemet blir mer kostsamt för beställaren än vad som beräknas i utredningen. Det är i så fall viktigt att berörda stadsdelsnämnder erhåller budgetkompensation motsvarande den ökade kostnad som uppstår när ersättningen istället sker utifrån utförda timmar.

En annan strategiskt viktig sak är att de utvecklingsdelar som behöver genomföras i Paraplysystemet är helt genomförda och

kvalitetssäkrade innan det nya systemet införs. Systemet måste också vara användarvänligt och det får inte medföra ytterligare administrativa arbetsuppgifter för biståndshandläggarna eller beställarenheterna.

Förvaltningen anser att det är viktigt att informations- och utbildningsmaterial finns tillgängligt i god tid före införandet och att utbildning av såväl beställare som utförare är genomförd. Under en period av genomförandet kommer beställarenheterna behöva förstärkning för genomförandet av det nya ersättningssystemet och detta ser förvaltningen kommer att medföra merkostnader.

Det är positivt att ersättning utlovas till de stadsdelsnämnder som går in i systemet sent. Berörda nämnder förutsätts arbeta med faktureringen och ifrågasätta de utförare som debiterar hela eller stora delar av den bedömda tiden. Detta ser förvaltningen som ett merarbete som inte är okomplicerat att utföra och som kan påverka samverkansklimatet med de aktuella utförarna.

Bakgrund

En översyn av den nuvarande ersättningsmodellen för hemtjänsten inom valfrihetssystemet har skett.

I ärendet som överlämnats till nämnden för yttrande senast 2013-09-27 lämnas förslag till ny ersättningsmodell.

Ärendet

Den nya ersättningsmodellen som föreslås gälla fr om 2014-01-01 utgår ifrån att utföraren ersätts per timme för utförd tid jämfört med dagsens system som sker efter ersättning i olika omsorgsnivåer.

Följande föreslås:

- Ersättning utgår per utförd timme för insatser som utförs dag, kväll och helg. I ersättningen ingår kostnader för kringtid såsom gång/restid, tid för dokumentation och övrig personaltid.
- Ersättning för insatser nattetid ersätts per utförd insats.
- Fast månadsersättning för larm hos kunder i ordinärt boende införs. Därmed ges ingen särskild ersättning för utförda larminsatser.
- Tiden hos den enskilde ska dokumenteras elektroniskt och rapporteras till stadens verksamhetssystem för att utbetalning ska ske.
- Ersättning för oplanerad frånvaro, t ex vid sjukhusvistelse, utgår för maximalt fem kalenderdagar,

förutsatt att utförarens inte informerats minst fem dagar innan frånvaro.

- Om den utförda tiden överskrider vad som beställts måste detta godkännas av ansvarig biståndshandläggare.

Nedan framgår de ersättningsbelopp som föreslås:

Insattstyp	Belopp Egen regi	Belopp Privat regi
Insats i ordinärt boende dag, kväll, helg K1 07.00-22.00	362 kr per timme	371 kr per timme
Insats i ordinärt boende natt K1 22.00-07.00	183 kr per insats	188 kr per insats
Fast ersättning per larmkund i ordinärt boende	138 kr per månad	141 kr per månad

Ersättningen för privat regi är 2,5% högre för att kompensera för kommunala utförarens rätt att göra momsavdrag på köpta varor och tjänster, vilket privata utförare inte har.

För de timersättningarna som föreslås har beräkningar gjorts av den faktiska kostnaden för att producera en hemtjänsttimme. Uppgifter har inhämtats från fyra stadsdelar och från privata utförare. För beräkningar av kringtid har planeringsscheman från ett antal hemtjänstgrupper samt en nattpatrull i egen regi använts.

För hemtjänst dag, kväll och helg har 30% kringtid beräknats, dvs gång/restid, tid för dokumentation och övrig personaltid. Kringtid ersätts med 30% av lönekostnaden per utförd timme, inte per personaltimme eftersom ersättning utgår för avböjda besök och vid oplanerad frånvaro (max 5 dagar). Ersättning för arbete på obekvämt arbetstid har beräknats till 11% av lönekostnaden. Personalkostnaderna är beräknade på den genomsnittliga lönen för omvårdnadspersonal i staden.

För hemtjänst natt har kringtiden beräknats till 50% då det i regel är större avstånd mellan kunderna på natten. Ersättningen för arbete på obekvämt arbetstid har beräknats till 21% av lönekostnaden. I nattersättningen ingår även bilkostnader.

För larm föreslås en fast månadsersättning per larmkund oavsett om kunden har andra insatser eller enbart larm. Detta för att underlätta administrationen då dessa kostnader utgör en liten del av verksamheten.

Effekter av det nya ersättningssystemet enligt stadledningskontorets bedömning:

	Nya systemet
En reell höjning av timersättningen	Cirka 81% av den beställda tiden kommer att debiteras, genom införande av ett tidsregistreringssystem. (I det nuvarande systemet ges ersättning för 96% av den beställda tiden)
Tiden hos brukaren	Ökar, ger kvalitetshöjning för brukaren
Verksamhetsuppföljningen	Förbättras, kan ske på mer detaljerad nivå (jmf mellan beställd insats och faktiskt utförd, underlätta kommunikation mellan beställare och utförare om utförd tid och ersättning).
Utveckling av Paraplysystemet	Måste ske under 2013 p g av nytt avtal med IT-leverantör/utvecklingsstopp råder under 2014.
Tidsregistrering	Anpassning/utveckling krävs. Två lösningar erbjuds, ParaGå för egen regi och en integrationstjänst för privata utförare (gör att de kan använda egna tidsregistreringssystem). Privata erbjuds använda ParaGå..
Successivt införande	Manuell inrapportering krävs fram till tidsregistrering påbörjas. Ger merkostnad. Kompensation kan sökas i T2/2014.
Information och utbildning	Material måste utarbetas. Utbildning av beställare och utförare genomförs. Stöd och support är nödvändig, likaså uppföljning och utvärdering av införandet.

Införandet av den nya ersättningsmodellen kommer att ske etappvis. Tidpunkten för övergång måste dock ske samtidigt för alla utförare. Det innebär att de utförare som ej startat med tidsregistrering måste rapportera in totalt utförd tid per månad manuellt i Paraplysystemet. Då denna tid inte kommer att vara lika exakt som med ett tidsregistreringssystem medför det

sannolikt merkostnader för stadsdelsnämnderna under införandet. Eftersom stadsdelsnämnder går in i användandet av tidsregistreringssystemet vid olika tidpunkter blir merkostnaderna olika för de olika nämnderna. Kompensation för de merkostnader som uppstår kan sökas i tertialrapport 2/2014 och dessa kostnader beräknas till maximalt 47,0 mnkr för staden.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom beställaravdelningen i samråd med egen regi avdelningen. Ärendet behandlas i stadsdelsnämndens pensionärsråd 2013-09-20 och funktionshinderrådet 2013-09-23.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på att ersättningssystemet för hemtjänsten ses över och blir tydligare. Förvaltningen delar stadsledningskontorets synpunkter gällande att det förslagna systemet med ersättning för utförd tid blir mer rättvist.

Det är också positivt att incitamenten för att den biståndsbedömda tiden utförs i sin helhet ökar särskilt då besluten till den enskilde även innehåller uppgift om biståndsbedömd tid. Det är också positivt att en fast ersättning för trygghetslarm föreslås införas.

En farhåga är dock att systemet blir mer kostsamt för beställaren än vad som beräknas i utredningen. Det är i så fall viktigt att berörda stadsdelsnämnder erhåller budgetkompensation motsvarande den ökade kostnad som uppstår när ersättningen istället sker utifrån utförda timmar.

En annan strategiskt viktig sak är att de utvecklingsdelar som behöver genomföras i Paraplysystemet är helt genomförda och kvalitetssäkrade innan det nya systemet införs. Systemet måste också vara användarvänligt och det får inte medföra ytterligare administrativa arbetsuppgifter för biståndshandläggarna eller beställarenheterna.

Förvaltningen anser att det är viktigt att informations- och utbildningsmaterial finns tillgängligt i god tid före införandet och att utbildning av såväl beställare som utförare är genomförd. Under en period av genomförandet kommer beställarenheterna behöva förstärkning för genomförandet av det nya ersättningssystemet och detta ser förvaltningen kommer att medföra merkostnader.

Det är positivt att ersättning utlovas till de stadsdelsnämnder som går in i systemet sent. Berörda nämnder förutsätts arbeta med faktureringen och ifrågasätta de utförare som debiterar hela eller stora delar av den bedömda tiden. Detta ser förvaltningen som ett merarbete som inte är okomplicerat att utföra och som kan påverka samverkansklimatet med de aktuella utförarna.

Bilaga

- 1 Remissen ”Översyn av ersättningssystem inom hemtjänsten”.